

Trendanalyse Arbeidsmigranten

Ten behoeve van het opstellen van nieuw beleid voor de huisvesting
van arbeidsmigranten in de gemeente Asten

RUIMTEMEESTERS
een heldere kijk op de leefomgeving

December 2022

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Ontwikkelingen.....	2
2.1 Landelijk.....	2
Rapport Roemer	2
WRR Beleid.....	3
2.2 Provinciaal.....	3
Brabantse Aanpak arbeidsmigratie.....	3
2.3 Regionaal.....	4
Afsprakenkader Arbeidsmigranten regio De Peel	4
3. Wetgeving	5
3.1 Wet ruimtelijke ordening & Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht	5
3.2 Bouwbesluit en private keurmerken.....	6
3.3 Huisvestingswet	6
3.4 Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs	7
4. Beleid	8
4.1 Definities	8
4.2 Huisvesting	8
Locatie.....	9
Beheer.....	9
Kwaliteit.....	10
4.3 Registratie	10
5. Actuele jurisprudentie	11
6. Analyse & Advies	13

1. Inleiding

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol voor de Nederlandse economie. Ze zijn veelal afkomstig uit Midden-, Oost- en Zuid-Europa. Het is een diverse groep van personen. Via (speciale) uitzendbureaus vervullen arbeidsmigranten praktijkgeschoolde of ongeschoolde functies op de arbeidsmarkt. Op deze manier biedt de inzet van arbeidsmigranten een oplossing voor de krapte op de arbeidsmarkt als gevolg van vergrijzing van de beroepsbevolking en technologische ontwikkelingen die nieuwe skills vragen aan werkenden¹. In principe werken arbeidsmigranten gedurende een korte periode in Nederland en zijn zij voornemens om weer terug te keren naar het land van herkomst. Gedurende hun verblijf in Nederland hebben arbeidsmigranten passende woonruimte nodig².

Ook de gemeente Asten heeft te maken met de toestroom van arbeidsmigranten. Ten behoeve hiervan kan de gemeente Asten (nieuw) beleid opstellen. Voor het opstellen van beleid is het van belang om te kijken naar de huidige trends rondom (de huisvesting van) arbeidsmigranten. In het hiernavolgende wordt wetgeving, jurisprudentie en beleid op het gebied van arbeidsmigranten uiteengezet. Er wordt aandacht besteed aan waarneembare trends op dit gebied.

2. Ontwikkelingen

2.1 Landelijk

Rapport Roemer

Uitzendbureaus voor arbeidsmigranten kunnen gebruikmaken van een ‘package deal’. Dit betekent dat werk, woonruimte en zorg via eenzelfde uitzendbureau geregeld is. Er bestaan situaties waarin ‘niet netjes’ met arbeidsmigranten wordt omgegaan en sprake is van ondermaatse huisvesting. Daarnaast komt het voor dat de arbeidsmigrant zijn of haar baan verliest, en daarmee vaak ook direct hun woonruimte. Arbeidsmigranten zijn onvoldoende zelfredzaam om zo’n situatie te veranderen. Om deze reden heeft het Kabinet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten in het leven geroepen, onder leiding van Emile Roemer. Met het rapport “Geen tweederangsburgers” is een voorstel ter verbetering van de kwaliteit en beschikbaarheid van huisvesting.

Momenteel is sprake van krapte op de woningmarkt. Het tekort aan woonruimte leidt tot hogere prijzen waardoor zwakkere groepen, zoals arbeidsmigranten, moeilijk tot niet aan

¹ A. Heyma & T. Vervliet, *Arbeidsmigratie in 2030*, Amsterdam: SEO 2022, p. 1.

² Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, *Jaarrapportage arbeidsmigranten*, Den Haag: Rijksoverheid december 2021, p. 10.

woonruimte kunnen komen. Malafide verhuurders maken misbruik van deze situatie door slechte huisvesting tegen een hoge prijs aan grote aantallen arbeidsmigranten te verhuren. Voorts worden arbeidsmigranten vaak gehuisvest in gebouwen die niet geschikt zijn voor huisvesting, zoals, bovenwoningen, eengezinswoningen of antikraakpanden. Ter verbetering van de huisvesting van arbeidsmigranten heeft het Aanjaagteam aanbevelingen gedaan³. Allereerst is een onderscheid gemaakt tussen het type huisvesting, te weten huisvesting op het bedrijfsterrein (vaak voor seizoensgebonden werk), groepshuisvesting (camping- of campusachtige vorm) en reguliere (eengezins-)woningen.

In eerste instantie zal een arbeidsmigrant op het bedrijfsterrein of in een groep wonen. Deze vormen van woonruimte moeten dan ook voldoende aanwezig zijn en kwalitatief in orde zijn. Om dit te bewerkstelligen is een verhuurdersvergunning voorgesteld, zodat gemeente meer instrumenten krijgen om op te treden. Daarnaast wordt van gemeenten verwacht dat ze bij de komst van nieuwe bedrijvigheid meer oog hebben voor huisvesting van arbeidsmigranten, die de bedrijvigheid mogelijk met zich meebrengt. Voorts is ter bevordering van de kwaliteit van de woonruimte voorgesteld om de keurmerken aan te scherpen en bijvoorbeeld het werken met een certificeringssysteem voor uitzendbureaus te verplichten. Tot slot moet huisvesting van arbeidsmigranten minder afhankelijk worden gemaakt van hun werkgever. Zo wordt de arbeidsmigrant beschermd tegen een kwaadwillende werkgever.

WRR Beleid

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid kwam eind 2020 met een rapport waarin wordt gesteld dat de overheid een actiever en meer structureel beleid moet voeren voor migranten in Nederland⁴. Het huidige beleid sluit niet meer aan de op de nieuwe realiteit. Er is meer verscheidenheid ontstaan naar de herkomst, de verblijfsduur en naar motief en status van de arbeidsmigrant. Dit verschilt overigens per gemeente. Om deze reden moet er ruimte komen voor lokale variëteit. Bovendien vormen gemeenten een belangrijke rol bij het ontvangen van immigranten en bij het faciliteren van het samenleven met andere inwoners.

2.2 Provinciaal

Brabantse Aanpak arbeidsmigratie

De provincie Noord-Brabant heeft medio 2019 een plan van aanpak opgesteld, ten behoeve van het thema arbeidsmigranten⁵. De bedoeling is om knelpunten met betrekking tot

³ Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, *Geen tweederangsburger*, 30 oktober 2020.

⁴ Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Samenleven in verscheidenheid*, Den Haag: WRR 31 december 2020.

⁵ Provincie Noord-Brabant, *Brabantse Aanpak Arbeidsmigratie*, Kernteam Arbeidsmigratie juni 2019.

arbeidsmigratie en de provinciale rol hierbij inzichtelijk te maken. Het meest urgente thema daarbinnen omvat de adequate en veilige huisvesting van arbeidsmigranten in relatie tot omwonenden. Daarnaast blijkt de vestiging van nieuwe bedrijven en de daarmee gepaard gaande werkgelegenheid (voor arbeidsmigranten) een belangrijk onderwerp. Om aandacht te besteden aan het thema arbeidsmigranten heeft Gedeputeerde Staten voorgesteld om een bestuurlijke regiegroep in te richten en regionale afspraken te maken.

In maart 2021 is een evaluatie- en adviesrapport tot stand gekomen⁶. Hieruit komt naar voren dat het Bestuurlijk Platform Arbeidsmigratie is opgericht, maar dit heeft nog niet geleidt tot concrete afspraken. De provinciale rol ziet voornamelijk op kennis delen door voorbeelden te geven en gemeenten te inspireren. Verder hebben er regiotafels met stakeholders plaatsvonden. Ook hebben twee gemeenten een 'veerkrachtdialoog' gevoerd om het gesprek over arbeidsmigratie aan te gaan met verschillende stakeholders en de raad. De provincie had hierbij een adviserende en ondersteunende rol. Voorts blijkt dat gemeenten nu vooral inzetten op wonen en leefomgeving en niet zozeer op sociaal domein als werkgelegenheid, terwijl uitzendbureaus, werkgever en inleners ook betrokken zijn. Tot slot komt er nog een voorbeeldovereenkomst voor gemeenten en partners voor het maken van afspraken bij vestiging en uitbreiding van bedrijven met betrekking tot huisvesting en personeel.

2.3 Regionaal

Afsprakenkader Arbeidsmigranten regio De Peel

Gemeente Asten behoort tot regio De Peel. In deze regio zijn ongeveer 10.000 arbeidsmigranten werkzaam. Met name in de landbouw, voedingsindustrie, metaal, groothandel of bij toeleverende bedrijven, alsmede in de zorg spelen zij een grote rol. De arbeidsmigranten zijn gewenst en om hen te binden aan de regio dienen optimale randvoorwaarden te worden gecreëerd, op het gebied van wonen, werken en welzijn. Om te zorgen voor goed afgestemde voorwaarden hebben de verschillende gemeenten uit de regio in 2021 een afsprakenkader opgesteld⁷. De achtergrond hiervan is dat de verschillende gemeenten solidair met elkaar willen zijn bij het opstellen van beleid, alsook bij het maken, uitwerken en realiseren van plannen. Het afsprakenkader kan gebruikt worden bij het opstellen van lokaal beleid, maar laat ook ruimte voor lokale keuzes en besluitvorming.

⁶ M. van der Haar e.a., *Evaluatie en Advies Brabantse Aanpak Arbeidsmigratie*, Het Pon & Telos 2021.

⁷ Afsprakenkader arbeidsmigranten regio De Peel, 23 september 2021.

Momenteel is met name de huisvestingsopgave van belang. In het afsprakenkader valt te lezen dat er afspraken zijn gemaakt over de komst van arbeidsmigranten door het vestigen of uitbreiden van bedrijven, over het zoeken naar passende locaties voor de huisvesting van arbeidsmigranten en over de kwaliteit van de woonruimte. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de registratie van arbeidsmigranten. Opvallend is dat in het afsprakenkader wordt gesproken over 'geclusterde huisvesting'. Hieraan worden eisen gesteld, door de inzet van (juridische) instrumenten, zoals een (beheers)overeenkomst, exploitatievergunning of (toekomstige) verhuurdersvergunning.

Voorts is een onderscheid te zien tussen short- en midstay arbeidsmigranten. Het is aan marktpartijen om voor deze groep locaties beschikbaar te stellen voor huisvesting. Het is hierbij mogelijk om leegstaand vastgoed te benutten. Ook is de huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied, onder voorwaarden, mogelijk. Tot slot valt op dat de positie van arbeidsmigranten verbetert kan [moet] worden door het contractueel loskoppelen van werk, huisvesting en zorgverzekering.

3. Wetgeving

3.1 Wet ruimtelijke ordening & Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht

Op basis van de Wro kunnen bestemmingsplannen worden vastgesteld. Hierin kunnen bij verschillende bestemmingen, zoals 'Wonen' of 'Recreatie', regels worden opgenomen ten hoeve van de huisvesting van arbeidsmigranten. Daarbij is het mogelijk om een eventuele functie-aanduiding, dubbel-bestemming of specifieke gebruiksvorm op te nemen. Het voordeel van het opnemen van deze regels in het bestemmingsplan is dat ook direct bijvoorbeeld het thema 'parkeren' meegenomen kan worden⁸. Om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten-regels niet in ieder bestemmingsplan apart opgenomen hoeven te worden, bestaat ook de mogelijkheid om een paraplubestemmingsplan huisvesting arbeidsmigranten te publiceren voor verschillende locaties. Dit is bijvoorbeeld het geval in de naastgelegen gemeente Someren. Hier heeft de gemeenteraad een parapluplan huisvesting arbeidsmigranten 2021 vastgesteld. Deze geldt voor de gehele Gemeente Someren. Wanneer geen regels gelden op basis van het (paraplu)bestemmingsplan met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten, dan kan het voorkomen dat dit middels een omgevingsvergunning toch mogelijk kan worden gemaakt. Deze (niet-specifieke)

⁸ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Rho Adviseurs, Handreiking huisvesting van arbeidsmigranten, augustus 2021.

mogelijkheid is dan opgenomen in het bestemmingsplan of de kruimelgevallenregeling kan worden toegepast⁹.

Opmerkingen verdient dat na inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2023 (voorlopig) alle bestemmingsplannen overgaan in één omgevingsplan per gemeente.

3.2 Bouwbesluit en private keurmerken

Voor wat betreft de kwaliteit van het gebouw, gelden de regels uit het Bouwbesluit. Hierin staan eisen waaraan een gebouw moet voldoen. De eisen zien op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, duurzaamheid en milieu. Afhankelijk van de functie (zoals de woonfunctie of logiesfunctie) van een gebouw kunnen andere eisen gelden ten aanzien van bijvoorbeeld brandveiligheid en het aantal toegestane personen per m².

Tot slot bestaan er private keurmerken, zoals de Stichting Normering Flexwonen (SNF) en het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF). Op basis hiervan gelden aanvullende eisen voor woningen voor arbeidsmigranten. Het betreffen eisen met betrekking tot ruimte en privacy, sanitair, veiligheid en hygiëne, voorzieningen, informatievoorziening, brandveiligheid, toezicht en beheer¹⁰. Het AKF is een vergelijkbare norm, welke specifiek de kwaliteit van de huisvesting op land- en tuinbouwbedrijven waarborgt en de werkgever wiens huisvesting voldoet aan de AKF-normen certificeert¹¹.

In de praktijk worden deze kwaliteitskeurmerken door gemeenten als voorwaarde opgenomen voor het gebruik van huisvesting. Het stellen van een keurmerk als voorwaarde voor de aanvraag van een vergunning is juridisch echter niet houdbaar¹². De eisen aan gebouwen zijn namelijk al uitputtend geregeld in het Bouwbesluit. Verder vormen de kwaliteitseisen geen grond voor het weigeren van een omgevingsvergunning.

Het toezicht op naleving van bovenstaande normeringen is aan private partijen. Ervaring leert dat deze beperkt is.

3.3 Huisvestingswet

Voorts speelt de Huisvestingswet een rol. Hierin is, onder andere, bepaald of een woning mag worden gesplitst in verschillende kamers. Verder is de gemeenteraad op basis van deze wet, artikel 4, bevoegd om een huisvestingsverordening vast te stellen. Deze verordening

⁹ artikel 4 onderdeel 9 bijlage II Bor

¹⁰ 'De norm', Stichting Normering Flexwonen, www.normeringflexwonen.nl.

¹¹ 'Agrarisch Keurmerk Flexwonen', Werkgeverslijn, www.werkgeverslijn.nl.

¹² Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Rho Adviseurs, Handreiking huisvesting van arbeidsmigranten, augustus 2021, p. 28.

kan twee verschillende soorten vergunningen introduceren, namelijk de huisvestingsvergunning en de vergunning voor het aanbrengen van wijzigingen in de woonruimtevoorraad. Hiermee kan invloed worden uitgeoefend op welke personen zich in een bepaald gebied vestigen als huurder¹³.

3.4 Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft eind 2022 ingestemd met het wetsvoorstel Wet verplichte certificering voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Dit is een aanvulling op de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (hierna: Waadi), waarin een certificeringstelsel wordt geïntroduceerd voor alle ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen. Bij de aanvraag om een certificaat dient een uitzendbureau aan te tonen dat het zich aan wettelijke regels houdt. Daarnaast moet een verklaring omtrent gedrag worden overlegd (VOG) en moet een waarborgsom worden betaald. Daarnaast zijn er specifieke regels opgesteld ten aanzien van de huisvesting die door uitleners ter beschikking wordt gesteld. De huisvesting moet ofwel aangeboden worden door een woningcorporatie, ofwel voldoen aan bij cao gestelde eisen en daarvoor gecertificeerd zijn. Dit betekent dat een SNF of AKF keurmerk verplicht is. Tot slot verdient aandacht dat de Arbeidsinspectie tussentijds controles uitvoert, waardoor toezicht plaatsvindt op naleving van de regels. Het certificaat kan worden ingetrokken wanneer er niet meer aan de normen wordt voldaan.

¹³ M. Vols & R. de Boer, 'De Huisvestingswet 2014 en de aanpak van misstanden rondom kamerverhuur en -bewoning', Gst. 2018/99.

4. Beleid

In het hiernavolgende wordt gekeken naar trends in het arbeidsmigrantenbeleid van anderen gemeenten. Er is gekozen voor de gemeente Laarbeek (Arbeidsmigrantenbeleid Gemeente Laarbeek januari 2022), gemeente Someren (Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020), gemeente Cranendonck (Flexwonen en huisvesting arbeidsmigranten Cranendonck 2021) en gemeente Peel en Maas (Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2021). Deze gemeenten liggen immers in de directe omgeving van de gemeente Asten. Voorts is het beleid arbeidsmigranten van genoemde gemeenten vrij recent. De andere omliggende gemeenten hebben geen of geen recent arbeidsmigrantenbeleid. Zo heeft de gemeente Helmond in 2020 enkel een beleidskader opgesteld. De gemeente Deurne heeft een verordening over de huisvesting van arbeidsmigranten. De gemeente Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende en Gemert-Bakel hebben geen arbeidsmigrantenbeleid. Opvallend is dat in deze gemeenten wel een paraplubestemmingsplan Huisvesting Arbeidsmigranten geldt voor sommige locaties.

4.1 Definities

Er worden verschillende definities gebezigd van het begrip 'arbeidsmigrant'. Zo valt op dat in de ene definitie een specifiek leeftijd, verblijfsduur, afkomst en/of reden van verblijf wordt genoemd, en dat in andere definities dit minder gespecificeerd is. Ook komt het onderscheid tussen 'short-stay', 'mid-stay' en/of 'long-stay' in bepaald beleid terug. Opvallend is dat de betekenis hiervan gekoppeld is aan verschillende tijdsperiodes die veel van elkaar afwijken. Voor wat betreft afkomst kan specifiek worden gesproken over een EU-staatsburger, maar dit is niet bij iedere definitie het geval. Het gaat in ieder geval om een persoon, afkomstig uit een ander land die in Nederland verblijft om te werken.

Daarnaast is opvallend dat het beleid van de gemeente Cranendonck zich niet specifiek richt op de huisvesting van arbeidsmigranten, maar op het tijdelijk beschikbaar stellen van woonruimte voor verschillende doelgroepen (flexwonen). Er zijn wel specifieke uitgangspunten opgenomen gericht op de huisvesting van arbeidsmigranten.

4.2 Huisvesting

In paragraaf 2 kwam reeds naar voren dat arbeidsmigranten in verschillenden woningtypen op diverse locaties kunnen worden gehuisvest. Ook is gebleken dat gemeenten passende locaties kunnen 'aanwijzen' waar arbeidsmigranten mogen worden gehuisvest. Verder is uit de vorige paragraaf gebleken dat er normen gelden voor de kwaliteit van de woonruimte. In het hiernavolgende wordt uiteengezet op welke wijze deze wet- en regelgeving in beleid over arbeidsmigranten is meegenomen.

Locatie

Wanneer we kijken naar het beleid van de gemeente Laarbeek, dan valt op dat de beleidsregels een onderscheid maken tussen 'locaties', 'beheer en omgeving' en 'kwaliteit'. Voor wat betreft de locaties waar mogelijk arbeidsmigranten kunnen worden gehuisvest, is opnieuw een onderscheid te zien tussen binnenstedelijk gebied en buiten de bebouwde kom. Daarnaast zijn er maatwerkmogelijkheden opgenomen. Inhoudelijk wordt voornamelijk aangegeven dat huisvesting mag plaatsvinden op bedrijventerreinen in leegstaande bedrijfswoningen of bedrijfsgebouwen. Verder wordt van belang geacht dat voorzieningen op maximaal 1500 meter loopafstand liggen. Tot slot wordt verwezen naar de Interim Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Huisvesting is mogelijk op locaties met de aanduiding 'Verstedelijk afweeg' en eventueel ook in de groenblauwe mantel.

Ook de gemeente Peel en Maas heeft in het beleid huisvesting arbeidsmigranten, een onderscheid gemaakt tussen de drie genoemde thema's. Voor wat betreft de 'locaties', heeft Peel en Maas dit verder onderverdeeld in subcategorieën, namelijk (1) huisvesting bij agrarische en overige lokale bedrijven, (2) huisvesting in piekmomenten bij agrarische bedrijven en (3) huisvesting in woningen. Afhankelijk van het woningtype zijn regels gegeven over het maximaal aantal personen, maar ook over het beheer en de kwaliteit van woonruimten.

In het beleid van de gemeente Cranendonck is onderscheid gemaakt tussen kleinschalige locaties (maximaal 4 personen) en grootschalige locaties (maximaal 150 personen) voor de huisvesting voor arbeidsmigranten. Daarnaast worden er uitgangspunten benoemd, te weten dat het aantal verblijfplaatsen en nieuwe huisvestingslocaties moet aansluiten bij de behoefte van bedrijven aan arbeidsmigranten. Een opvallend uitgangspunt is dat het uitzendbureau/de werkgever in eerste instantie verantwoordelijk is voor de huisvesting van tijdelijke werknemers.

Wanneer we kijken naar het arbeidsmigrantenbeleid van de gemeente Someren, dan is opnieuw een onderscheid te zien tussen huisvesting in stedelijk gebied, huisvesting op bedrijventerreinen, huisvesting in (plattelands)woningen en huisvesting in het buitengebied bij een agrarisch bedrijf. Bij elke categorie woningtype zijn voorwaarden opgenomen, op grond waarvan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning kan verlenen.

Beheer

De regels over beheer en omgeving in de gemeente Laarbeek, geven aan dat de initiatiefnemer moet aangeven hoe de huisvestingslocaties adequaat worden beheerd en

onderhouden. Daarnaast dient overzichtelijk informatie te worden verstrekt aan de bewoner met betrekking tot huisregels en het gevolg van eventuele beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de bewoner. Voorts valt op de regels voornamelijk zien op geclusterde huisvesting. Afhankelijk van het aantal slaapplekken op locaties, gelden andere eisen voor het beheer van de locatie. De gemeente Peel en Maas heeft dit nog uitgebreider door ook eisen te stellen aan een eventuele beheerder. Daarnaast noemt de gemeente Peel en Maas dat bij de huisvesting van arbeidsmigranten getoetst moet worden aan aspecten van openbare orde en veiligheid. Het beleid van de gemeente Cranendonck en de gemeente Someren regelt niets over het beheer; enkel dat dit goed geregeld en vastgelegd moet worden.

Kwaliteit

Ten aanzien van de kwaliteit van de woonruimte wordt in het beleid van de vier bovengenoemde gemeenten verwezen naar de hierboven besproken SNF-norm. Een voorwaarde is dat huisvesting hiermee in overeenstemming is. De gemeente Laarbeek noemt daarnaast specifiek dat een SNF-certificaat moet zijn afgegeven aan de initiatiefnemer. Ook het Bouwbesluit 2012 wordt genoemd in beleid van de gemeente Laarbeek, gemeente Cranendonck en gemeente Someren. Daarnaast kan verwezen worden naar aanvullende regels over het minimale vloer- en gebruiksoppervlak en het aantal voorzieningen, welke zijn opgenomen in het Afsprakenkader Arbeidsmigranten regio De Peel.

4.3 Registratie

In het beleid van de gemeente Laarbeek, gemeente Peel en Maas en gemeente Someren valt te lezen dat, mede op basis van de SNF-norm, een locatieregister of nachtregister moet worden bijgehouden door een eventuele beheerder van een huisvestingslocatie. Verder wordt in al het beleid gesproken over de registratieplicht in de BRP bij een verblijf langer dan drie maanden. Tot slot verdient aandacht dat mogelijk een verhuurdersvergunning in het leven wordt geroepen, op basis waarvan eisen kunnen worden gesteld aan het maximum aantal personen per woning, of een maximaal aantal woningen met kamerverhuur in een straat, buurt of kern. Dit toekomstige instrument is opgenomen in het beleid van de gemeente Laarbeek en de gemeente Peel en Maas. Hierbij is aangegeven dat hiervan mogelijk gebruik zal worden gemaakt.

5. Actuele jurisprudentie

9 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2206

Het enkele feit dat er ook andere doelgroepen dan arbeidsmigranten op een perceel kunnen worden gehuisvest, betekent niet dat een in een omgevingsvergunning aangebrachte beperking tot arbeidsmigranten niet is toegestaan.

RvS 17 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:327

Inschrijving in de BRP levert in het algemeen reeds een aanwijzing op dat de betrokkene zijn hoofdverblijf heeft op het adres waarop hij is ingeschreven, waarbij de voor die inschrijving gegeven reden niet relevant is. De stelling dat aan de grondeigenaar en exploitant van een recreatieterrein niet kan worden overgedragen om na te gaan of huurder die zich inschrijft in de BRP, doet hieraan niet af. Dat geldt ook voor de stelling dat de personen maar gedurende een korte periode op het adres van de recreatiewoning zouden staan ingeschreven (uitspraak van).

RvS 10 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2486

Het is aannemelijk dat de arbeidsmigranten veelal bij een beperkt aantal bedrijven in de omgeving werken en dat een aanzienlijk deel van hen daarom carpoolen of met busjes wordt vervoerd naar hun werk. Dat carpoolen niet kan worden afgedwongen doet hieraan niet af.

RvS 12 januari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:69

Ter onderbouwing van de stelling dat het voor de bedrijfsvoering noodzakelijk is dat er arbeidsmigranten op het perceel worden gehuisvest, omdat het bedrijf vrijwel volledig is aangewezen op arbeidsmigranten en in de omgeving geen fatsoenlijke huisvesting voor arbeidsmigranten aanwezig is, dient aannemelijk te worden gemaakt dat de voor de bedrijfsvoering noodzakelijke inzet van arbeidsmigranten niet meer mogelijk is, omdat er geen andere, financieel en praktisch haalbare, mogelijkheden zijn om de arbeidsmigranten te huisvesten, al dan niet buiten de gemeente. Het is hierbij niet relevant of de gemeente al dan niet beleid heeft voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

RvS 9 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:399

In de zin van het Bouwbesluit 2012 wordt onder een logiesfunctie recreatief of tijdelijk verblijf verstaan, en onder een woonfunctie wordt wonen verstaan. Volgens de Nota van Toelichting bij het Bouwbesluit 2012 kan worden aangenomen dat sprake is van een woonfunctie wanneer mensen op een bepaald adres staan ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Tevens moet voor ogen moeten worden gehouden dat het Bouwbesluit 2012 en het

bestemmingsplan betreffen immers gescheiden toetsingskaders.

Het onderscheid in functies op grond van het Bouwbesluit 2012 is relevant, omdat voor logiesgebouwen zwaardere eisen gelden ten aanzien van brandpreventiemaatregelen en daarvoor te treffen voorzieningen niet gelden. Bij woningen die niet meer dan vier wooneenheden bevatten, bestaan geen extra risico's voor de brandveiligheid.

RvS 12 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2922

De burgemeester kan slechts gebruikmaken van de bevoegdheid uit de APV om een vergunning te weigeren, indien op grond van concrete feiten en omstandigheden op voorhand duidelijk is dat aangevraagde exploitatie van het logiesgebouw ervoor zorgt dat de woon- en leefsituatie in de omgeving op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed. De enkele vrees dat dit in de toekomst niet kan worden uitgesloten is hiervoor onvoldoende.

6. Analyse & Advies

Uit het bovenstaande blijkt dat de volgende trends waarneembaar zijn:

- Onderscheid tussen type huisvesting:
(1) huisvesting op het (2) groepshuisvesting (3) reguliere (eengezins)woningen.
- Meer samenhang tussen bedrijven die met arbeidsmigranten werken en hun huisvesting.
- Introductie verhuurdersvergunning.
- Private normen worden als voorwaarde gesteld.
- Introductie certificatensysteem.

Dit betekent dat bij het opstellen van beleid ten aanzien van (de huisvesting van) arbeidsmigranten nagedacht kan worden over de volgende punten:

- ✓ **Reikwijdte:** Wie is de arbeidsmigrant volgens de gemeente Asten? Moet dit afhankelijk worden gesteld van land van herkomst, leeftijd en verblijfsduur? In hoeverre is de gemeente Asten verantwoordelijk voor de huisvesting van arbeidsmigranten? Wil de gemeente een maximum aantal arbeidsmigranten opnemen? Wat is precies de rol van de gemeente? Hoe eng moet het beleid worden? Is maatwerk mogelijk? Is het beleid alleen gericht op de huisvesting van arbeidsmigranten of worden ook bepalingen opgenomen over arbeidsrelaties en gezondheid? Wat is de verhouding tussen artikel 2:81 van de APV van de gemeente Asten en het arbeidsmigrantenbeleid?
- ✓ **Huisvestingslocaties en beheer:** in de huidige beleidsregels 'Arbeidsmigranten gemeente Asten 2020' zijn de mogelijke huisvestingslocaties gekoppeld aan de verblijfsduur van de arbeidsmigrant. Hierin zijn vervolgens regels te vinden over huisvesting in de te onderscheiden woningtypes. Voor nieuw op te stellen arbeidsmigrantenbeleid kan de gemeente Asten echter nadenken over de volgende vragen: wil de gemeente onderscheid maken in verblijfsduur of type huisvesting? Is overal huisvesting mogelijk als er sprake is van een goed woon- en leefklimaat? Wil de gemeente locatie-gebonden uitgangspunten opnemen of ook algemene beleidsuitgangspunten? Wil de gemeente algemene regels rondom het beheer van huisvestingslocaties of afhankelijk van het woningtype? Wie is allereerst verantwoordelijk voor de huisvesting van arbeidsmigranten? Welke huisvestingslocaties moeten worden beheerd? Wie kan optreden als beheerder?
- ✓ **Kwaliteitseisen woonruimte:** In het huidige arbeidsmigrantenbeleid van de gemeente Asten wordt verwezen naar het Bouwbesluit en de SNF-normen. Wil de gemeente de ook dat, indien van toepassing, aan de AKF-norm wordt voldaan? Wordt dit als voorwaarde

gesteld bij de huisvesting van arbeidsmigranten? Wordt een certificaat een verplicht? Wil de gemeente aansluiten bij het Afsprakenkader van regio De Peel? Wordt er een bepaling opgenomen voor de toekomstige verhuurdersvergunning?

- ✓ **Registratie:** momenteel is in het arbeidsmigrantenbeleid van de gemeente Asten opgenomen dat het beheer zorgdraagt voor in- en uitschrijving van arbeidsmigranten in het BRP en daarnaast een actueel nachtregister bijhoudt. Wil de gemeente hier nadere invulling aan geven? Hoe komt een nachtregister er uit te zien? Hoe wordt toegezien op de naleving van de registratieplicht?